

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра психології

Затверджую

Заступник ректора
з навчальної роботи
Світлана ГІЛНА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Вступ до спеціальності

Ступінь вищої освіти «бакалавр»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Освітня програма «Психологія»

Миколаїв 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності»
для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр».

За спеціальністю 053 «Психологія»

Розробник: Г.С. Венгер Венгер Г.С.- доцент кафедри

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від 27.08.23р.

Завідувач кафедри психології В.А. Петьков Петьков В.А.

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 2 від 28.08.23р.

Голова Вченої ради М.В. Михайло Михайло Волков

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Цикл професійної підготовки	
Мова викладання – українська мова	Спеціальність: 053 «Психологія»	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 150		1-й	
		Семестр	
		1-й	
		Лекції	
		38 год.	
		Практичні заняття	
		34 год.	.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		78 год.	-
		Індивідуальні завдання	
		-	
		Вид контролю: залік	
Тижневих годин для форм навчання: ОФН – 4	Перший бакалаврський рівень		

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета: метою курсу «Вступ до спеціальності» є ознайомлення студентів психологічної спеціальності з основними положеннями цієї навчальної дисципліни і професійної діяльності. Зокрема з понятійним апаратом психологічної науки, методологією, найбільш загальними відомостями про історію розвитку психологічної науки; а також дисципліна знайомить зі сферами і галузями, видами діяльності практичного психолога, основними принципами, функціями роботи психолога і професійно-етичними нормами. Майбутні спеціалісти-психологи ознайомлюються з “Етичним кодексом психолога”.

Завданням викладання цієї дисципліни є введення майбутнього спеціаліста у світ психології як наукового знання, так і прикладної

спеціальності. Курс знайомить студента із змістом і структурою майбутньої діяльності спеціаліста-випускника.

У результаті вивчення даного курсу „Вступ до спеціальності” студенти повинні **знати** історію, основні категорії і поняття психологічної науки, її предмет і методи психологічного дізнання. Психологія відкривається перед студентом і як наукове знання, що створювалося і розвивалося силами вчених-дослідників різних країн і часів, а також як певна сфера діяльності спеціалістів – практичних психологів. Наука і практична психологія – дві тісно переплетені, але разом з тим сфери діяльності, які істотно відрізняються одна від одної. Студенти мають з’ясувати специфіку і взаємозв’язки цих сфер.

Після проведення практичних занять студенти повинні **вміти** застосовувати одержані теоретичні знання, проводити аналіз виниклих психологічних чи життєвих ситуацій з позиції психологічних знань і у подальшому використовувати ці знання для їх вирішення.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНЦІЇ

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК13. Здатність орієнтуватися у постійно змінних умовах соціального середовища та ефективно будувати гармонійні стосунки з оточенням. З

К14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК12. Здатність ефективно взаємодіяти за співпрацювати з представниками інших професійних груп.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

2. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Професія – психолог

Тема 1. Психологічна наука і її місце в системі інших наук. Основні теоретичні підходи у вітчизняній та зарубіжній психології. Завдання психології: пізнавальна, прикладні, психологічна допомога. Основні галузі психології.

Міфологічне, життєве, наукове і навколонукове знання про психіку. Найважливіші поняття психології: психіка, особа, пізнавальні процеси, психічний розвиток. Структура психіки і особи. Чинники психічного розвитку.

Теоретична робота в психології. Різноманітність концепцій і напрямів в розумінні головних детермінант психічних явищ і їх розвитку. Знайомство з основними загальними теоретичними підходами в сучасній вітчизняній і зарубіжній психології. Різномаїття підходів: біоцентричний, соціоцентричний і інтеракціоністичний напрями в розумінні головних детермінант психічних явищ і їх розвитку. Основні теоретичні напрями в

західній психології: психоаналіз, гуманістична психологія, теорії рис. Соціально-когнітивний підхід, гештальтпсихологія.

Тема 2. Система психологічної служби. Центри та заклади науково-дослідної, прикладної та практичної психології в Україні.

Провідні учбові та науково-дослідні психологічні центри. Інститут психології ім. Г. С. Костюка АПН України. Науково-практичний центр політичної психології. Інститут педагогіки і психології професійної освіти. Київської національний університет ім. Тараса Шевченка. Факультет психології. Львівський державний університет ім. І. Франка. Відділення психології. Одеський державний університет ім. І. І. Мечнікова. Відділення психології. Харківський державний університет. Психологічний факультет. Учбова та науково-дослідна робота на відділенні психології філософського факультету Львівського державного університету. Випускаюча кафедра та її загальна характеристика. Товариство психологів України, його центральні органи та регіони.

Кредит 2. Основні сфери практичної реалізації психолога

Тема 3. Паспорт спеціальності. Об'єкт і основні види діяльності психолога.

Історія професійного застосування психологічних знань. Специфіка психологічного знання. Потреби людини і психологічні послуги. Поняття професії і спеціальності. Типи професій по предмету праці. Коротка історія психологічної професії.

Види професійної діяльності психолога: дослідження, психодіагностика, психокорекція, психологічний супровід, психопрофілактика, консультування, психотерапія (у рамках психологічної моделі), ведення тренінгів, викладання.

Області роботи психолога: психологічна служба освіти, бізнес, реклама, менеджмент, сімейні консультації і специфіка роботи з сім'ями, служби зайнятості, міліція та ін.

Психологічні типи психологів: дослідник, консультант, психотерапевт, викладач, ведучий тренінгів, теоретик, змішані типи. Зв'язок з рисами темпераменту і характеру, індивідуальним стилем діяльності.

Кредит 3. Становлення особистості професіонала

Тема 4. Становлення особистості професіонала

Психолог як фахівець і психолог як особистість. Спеціальні знання і авторитет психолога. Особистісте зростання психолога як умова визнання його професіоналізму. Модель діяльності практичного психолога – якості кваліфікованого і некваліфікованого психолога.

Професіограма і психограма психолога: вимоги професії до його знань, умінь і психологічних якостей. Рівні розвитку професійно важливих якостей психолога. Психограма і акмеограма практичного психолога. Психологічні

вимоги до його особистості: альтруїзм, гуманістична спрямованість, розвинена емпатія, рефлексія, чутливість, експресивні, комунікативні, організаторські здібності, толерантність, критичність мислення, гнучкість, нестандартне мислення, оптимізм, віра в успіх, постійний самоаналіз як умова самовдосконалення.

Протипоказання для роботи психологом: низький рівень комунікативних здібностей, психічні хвороби, високий егоїзм, висока ригідність, слабка воля, відсутність толерантності та прагнення до саморозвитку, висока імпульсивність.

Досягнення оптимального функціонування в професійній діяльності як одне з важливих завдань професійного саморозвитку психолога. Запобігання емоційному вигоранню.

Етапи професійного розвитку психологів. Значення цілеспрямованого професійного самовизначення і саморозвитку. Активізація своєї суб'єктної активності. Творчий підхід до своєї роботи. Кризи розчарування.

Кредит 4. Етичні засади діяльності психолога

Тема 5. Етичний кодекс професійної діяльності психолога

Практичний психолог як суб'єкт професійної діяльності. Професійна компетентність практичного психолога як система професійних знань, умінь і навичок, що забезпечують успішне виконання професійних функцій. Основні принципи етичного кодексу практичного психолога: принцип професійної компетентності (знання суті соціально-психологічних явищ і особливостей їх прояву в конкретних умовах і ситуації, досконале володіння психологічним інструментарієм); принцип незавдання шкоди клієнту (взаємоповага психолога і клієнта, забезпечення для клієнта безпеки методик, які застосовує психолог, запобігання неправильним діям замовника); принцип неупередженості (наукова обґрунтованість, об'єктивність в оцінці та інтерпретації даних, зваженість висновків); принцип конфіденційності (збереження таємниці результатів дослідження, коректне використання інформації психологічного характеру); принцип позитивно орієнтованої активності психолога (надання клієнту допомоги в реалізації позитивних цілей, творчого потенціалу, усунення того, що цьому заважає).

Тема 6. Особливості підготовки спеціалістів з вищою освітою

Учбовий план підготовки бакалаврів і фахівців на факультетах психології. Коротка характеристика змісту циклів дисциплін у складі учбового плану. Особливості організації процесу навчання у ВНЗ і елементи пропедевтики в освоєнні методів учбової роботи на лекціях, семінарах, практичних заняттях, самостійній роботі, іспитах і заліках. Планування часу. Можливості особистісного росту і розвитку професійно значимих якостей в ході навчання психології.

Кредит 5. Історія застосування психологічних знань у медицині. Завдання і види діяльності медичних психологів

Тема 7. Історія застосування психологічних знань у медицині. Завдання і види діяльності медичних психологів. Медична психологія в системі охорони здоров'я

XVIII столітті великий реформатор психіатричної допомоги у Франції Пинель. XIX столітті - інтерес вчених до психіці як нормальної людини, так і соматичного і психічно хворого. Історія виникнення неврологічної і психіатричної практики.

Медична психологія як галузь прикладної психології. Внесок в розвиток медичної психології З. Фрейда, Е. Кречмера, В. М. Бехтерева, С.С. Корсакова, Г.І. Россолимо. Перші практичні психологи в медицині. Застосуванням методів психодіагностики і методів психотерапії. Виникнення лабораторій експериментальної психології при клінічних психоневрологічних закладах.

Завдання і види діяльності медичних психологів. Практична психологія - як самостійна організація та створення свої психологічних служб. Зв'язки психології та медицини. Медико-психологічна служба. Робота психологів в медицині, роль медичного психолога в лікувальному процесі. Медична психологія як прикладна наука. Завдання медичної психології.

Психологічна служба в системі охорони здоров'я. Пріоритетні сфери роботи медичних психологів. Кваліфіковані кадри медичних психологів. Актуальні і перспективні завдання розвитку психологічної служби в системі охорони здоров'я.

Тема 8. Психологія в клінічній практиці. Психотерапія. Психотерапія у медичній роботі

Завдання клінічної практики. Психічні порушення людини. Найважливіші напрямки роботи медичних психологів. Розділи медичної психології. Визначення психотерапії. Традиційні психотерапевтичні методи: раціональна і сугестивна психотерапія. Особистісно-орієнтована (реконструктивна) психотерапія.

Сугестивна психотерапія - гіпнотерапія. Аутогенне тренування. Психоаналіз як широко застосовуваний в світі метод. Колективна і групова психотерапія, поведінкова, ігрова, психодрама, арт-терапія, музикотерапія, сімейна психотерапія, транзактний аналіз, гештальттерапія.

Участь медичних психологів в лікувальному процесі. Відмінності психотерапії від інших методів лікування. Особливості психотерапевтичної діяльності. Декларації з психотерапії, прийнятої Європейською асоціацією психотерапевтів 21 жовтня 1990 року в Страсбурзі.

Тема 9. Психогігієна, психопрофілактики та реабілітація як види діяльності медичного психолога

Поняття психогієни, психопрофілактики та реабілітації як вида діяльності медичного психолога. Начальні симптоми психічних захворювань. Види реабілітації, психопрофілактики. Психдиспансер. Психологічна і соціальна реабілітація хворих. Реабілітація як комплекс медичних, педагогічних, професійних та психологічних заходів, направлених на відновлення працездатності хворих. Санаторно-курортне лікування, сеанси релаксації, аутотренінгу, музикотерапії, фізіотерапія, лікувальна фізкультура, масаж.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів певного освітньо-кваліфікаційного рівня на проміжних або заключному етапах їх навчання. Він включає семестровий контроль – залік.

Форма підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни «Теорія та методика викладання дисциплін галузі соціальних та поведінкових наук» – залік, який складають студенти в період заліково-екзаменаційній сесії, полягає у використанні двох видів контролю: поточного і підсумкового. Підсумковий контроль проводиться у вигляді іспиту за умови проходження студентом усіх етапів поточного контролю. Завданням контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчо використовувати накопичені знання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	очна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Кредит 1. Професія – психолог												
Тема 1. Психологічна наука і її місце в системі інших наук. Основні теоретичні підходи у вітчизняній та зарубіжній психології. Завдання психології: пізнавальна, прикладні, психологічна допомога. Основні галузі психології.	12	4				8						

Тема 2. Система психологічної служби. Центри та заклади науково-дослідної, прикладної та практичної психології в Україні	12	4				8						
Разом за кредитом 1	24	8				16						
Кредит 2. Основні сфери практичної реалізації психолога												
Тема 3. Паспорт спеціальності. Об'єкт і основні види діяльності психолога.	16	4	4			8						
Разом за кредитом 2	16	4	4			8						
Кредит 3. Становлення особистості професіонала												
Тема 4. Становлення особистості професіонала	16	4	4			8						
Разом за кредитом 3	16	4	4			8						
Кредит 4. Етичні засади діяльності психолога												
Тема 5. Етичний кодекс професійної діяльності психолога	16	4	4			8						
Тема 6. Особливості підготовки спеціалістів з вищою освітою	16	4	4			8						
Разом за кредитом 4	32	8	8			16						
Кредит 5. Історія застосування психологічних знань у медицині. Завдання і види діяльності медичних психологів												
Тема 7. Історія застосування психологічних знань у медицині. Завдання і види діяльності медичних психологів. Медична психологія в системі охорони здоров'я	20	4	6			10						
Тема 8. Психологія в клінічній практики. Психотерапія. Психотерапія у медичній роботі	22	6	6			10						
Тема 9. Психогігієна,	20	4	6			10						

психопрофілактики та реабілітація як види діяльності медичного психолога												
Разом за кредитом 5	62	14	18			30						
Всього	150	38	34			78						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість год.
1.	Паспорт спеціальності. Об'єкт і основні види діяльності психолога.	4
2.	Становлення особистості професіонала	4
3.	Етичний кодекс професійної діяльності психолога	4
4.	Особливості підготовки спеціалістів з вищою освітою	4
5.	Історія застосування психологічних знань у медицині. Завдання і види діяльності медичних психологів. Медична психологія в системі охорони здоров'я	6
6.	Психологія в клінічній практиці. Психотерапія. Психотерапія у медичній роботі	6
7.	Психогігієна, психопрофілактики та реабілітація як види діяльності медичного психолога	6
Разом		34

6.

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено навчальним планом	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Психологічна наука і її місце в системі інших наук. Основні теоретичні підходи у вітчизняній та зарубіжній психології. Завдання психології: пізнавальна, прикладні, психологічна допомога. Основні галузі психології.	8
2.	Тема 2. Система психологічної служби. Центри та заклади науково-дослідної, прикладної та практичної психології в Україні	8
3.	Тема 3. Паспорт спеціальності. Об'єкт і основні види	

	діяльності психолога.	
4.	Тема 4. Становлення особистості професіонала	8
5.	Тема 5. Етичний кодекс професійної діяльності психолога	8
6.	Тема 6. Особливості підготовки спеціалістів з вищою освітою	8
7.	Тема 7. Історія застосування психологічних знань у медицині. Завдання і види діяльності медичних психологів. Медична психологія в системі охорони здоров'я	10
8.	Тема 8. Психологія в клінічній практиці. Психотерапія. Психотерапія у медичній роботі	10
9.	Тема 9. Психогігієна, психопрофілактики та реабілітація як види діяльності медичного психолога	10
Разом		78

8. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

9. Методи навчання

Традиційні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод – студенти отримують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, через електронний посібник в «готовому» вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, студенти залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення; застосовується для передачі великого масиву інформації;
- репродуктивний метод – застосування вивченого на основі зразка або правила, діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто дія виконується на основі інструкцій, приписів, правил в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях;
- метод проблемного викладу – використовуючи різноманітні джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доказів, порівнюючи точки зору, різні підходи, показує спосіб вирішення поставленого завдання, студенти як би стають свідками й співучасниками наукового пошуку;
- частково-пошуковий, або евристичний, метод – організація активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок, процес мислення набуває продуктивного характеру, але при цьому поетапно направляється й контролюється педагогом або самими студентами на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками, найчастіше застосовується як спосіб активізації мислення, порушення інтересу до пізнання на практичних заняттях і колоквиумах;

- дослідницький метод – після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й вимірювання й виконують інші дії пошукового характеру; ініціатива, самостійність, творчий пошук проявляються в дослідницькій діяльності найбільш повно.

Активні методи навчання:

- практичні вправи, у процесі виконання яких студенти моделюють свої дії у різних навчальних і виховних ситуаціях майбутньої професійної діяльності;
- аналіз конкретних ситуацій як індивідуально, так і в малих навчальних групах (6-8 осіб), у ході розбору яких студенти не тільки вчаться формулювати проблеми й ухвалювати рішення щодо них, але й виробляють ряд важливих навичок в області міжособистісної комунікації, групової роботи й лідерства;
- робота в малих навчальних групах, у ході якої студенти виконують практичні вправи, розбирають конкретні ситуації, готують групові проекти й беруть участь у ділових іграх; така робота допомагає студентам освоювати рольову поведінку, учитися ефективному спілкуванню й обміну досвідом, виробляти лідерські якості.
- ділові ігри носять комплексний характер і проводяться для студентів на основі закордонних методик, сприяючи більш глибокому розумінню й ефективному закріпленню вивчених ними дисциплін.

10. Засоби діагностики успішності навчання

Форма поточного контролю – усне опитування, тестування на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань.

Періодична форма контролю – виконання контрольних робіт, розробка проектів, планів, колоквиуми, творчі роботи.

У процесі навчання студентів використовуються наступні методи контролю: методи усного контролю, методи письмового контролю, методи практичного контролю, дидактичні тести, спостереження, методи програмованого контролю. Відповідно до вимог регламенту навчального процесу для успішного засвоєння знань студентами та об'єктивного їх оцінювання здійснюється:

- систематичний поточний контроль знань під час практичних занять у формі вибіркового усного опитування та практичних завдань, підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань.
- кредитний контроль у формі стандартизованого опитування за теоретичними питаннями, написання студентами поточних письмових тестових завдань, практичних завдань за означеними кредитами;

- оцінювання рівня виконання індивідуальної роботи на основі перевірки роботи (змістовність і конкретність, достатня повнота викладення питання, завершеність викладення кожної думки, відсутність повторів, психолого-педагогічна грамотність, правильність оформлення роботи) та її захисту у формі доповіді, реферату обсягом до 15-ти сторінок друкованого тексту.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Предмет і задачі психології. Людина, індивід особистість як об'єкт вивчення психології.
2. Зв'язок психології з іншими науками, що вивчають людину.
3. Місце психології в системі сучасних наук.
4. Класифікація психічних явищ: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості. їх ознаки та характеристики.
5. Основні вимоги до методів психологічних досліджень. їх класифікація, властивості і межі використання.
6. Метод спостереження: визначення, правила організації спостережень, проблема об'єктивності.
7. Бесіда, анкета, інтерв'ю, як способи отримання психологічної інформації. Умови використання
8. Метод тестів: поняття, види, вимоги до тестів, оцінка об'єктивності.
9. Експеримент як основний метод психології. Види психологічних експериментів. Вимоги до їх проведення.
10. Характеристика галузей сучасної психології.
11. Поняття про психіку. Психіка як властивість високоорганізованої живої матерії.
12. Основні функції психіки.
13. Походження і суть терміна "психологія"
14. Ідеалістичні та матеріалістичні уявлення античних філософів

15. Виділення психології у самостійну науку
16. "Наукове" та "побутове" психологічне знання
17. Місце психології в системі інших наук
18. Зв'язок психології з природничими науками
19. Зв'язок психології з гуманітарними науками
20. Наукові школи і напрямки у психології
21. Біхевіоризм та гештальтпсихологія
22. Психоаналіз 23. Принципи і методи психології
24. Організаційні методи психології
25. Емпіричні методи
26. Психологія як професія
27. Психотехніка як галузь психології
28. Галузі діяльності професійного психолога
29. Функції практичного психолога
30. Основні види діяльності психологічної служби
31. Вимоги до психолога. Емпатія
32. Етичний кодекс психолога. Професійно-етичні норми
33. Охарактеризуйте основний вид діяльності, мету діяльності, результат діяльності, основні джерела професійної активності практичного психолога.
34. Охарактеризуйте основний вид діяльності, мету діяльності, результат діяльності, основні джерела професійної активності прикладного психолога.
35. Охарактеризуйте основний вид діяльності, мету діяльності, результат діяльності, основні джерела професійної активності психолога теоретика.
36. Опишіть основні принципи Етичного кодексу психолога.
37. Охарактеризуйте цілі та форми просвітницької діяльності практичного психолога.
38. Охарактеризуйте особливості психодіагностичної діяльності практичного психолога.
39. Охарактеризуйте особливості психопрофілактичної діяльності практичного психолога.
40. Охарактеризуйте особливості психокорекційної діяльності практичного психолога.
41. Опишіть основні види психологічного консультування.
42. Опишіть основні етапи психодіагностичного дослідження.
43. Які форми профілактичної роботи застосовує практичний психолог в своїй роботі?
44. Охарактеризувати посадові обов'язки та вимоги до кваліфікації практичного психолога.
45. Охарактеризуйте основні професійні вміння практичного психолога.
46. Опишіть основні складові професійної придатності особистості практичного психолога.
47. Опишіть роль професійних спілок та асоціацій в роботі практичного психолога.
48. Опишіть специфіку роботи практичного психолога в організації малого бізнесу.

49. Опишіть специфіку роботи практичного психолога в психологічній службі системи освіти.
50. Які форми просвітницької роботи застосовує практичний психолог в своїй роботі?
51. Опишіть основні етапи процедури психодіагностичного обстеження.
52. Опишіть основні вимоги до місця проведення психологічного консультування.
53. Форми практичної роботи психолога (різновиди тренінгової роботи).
54. Основні сфери діяльності психолога.
55. Завдання психології в системі освіти.
56. Основні проблеми психології бізнесу-реклама та менеджмент.
57. Психологічна допомога в сім'ях в подоланні різних психологічних проблем.
58. Психологічна робота в медичній сфері.
59. Психологія праці і організаційна психологія, основні завдання. 60. Психологія в економіці.
61. Психологія в юридичній практиці.
62. Робота психолога в спорті.
63. Психологічне консультування як професійна діяльність психолога.
64. Оцінка ефективності діяльності психолога.
65. Важливі вимога до особистості психолога.
66. Основи організації роботи психолога.
67. Основні складові ефективної моделі психолога фахівця.
68. Індивідуальний стиль діяльності психолога.
69. Основні етапи розвитку психолога-професіонала.
70. Кризи професійного становлення.
71. Основні проблеми психології бізнесу-реклама та менеджмент.
72. Психологічна допомога в сім'ях в подоланні різних психологічних проблем.
73. Психологічна робота в медичній сфері.
74. Психологія праці і організаційна психологія, основні завдання.
75. Психологія в економіці.
76. Психологія в юридичній практиці.
77. Робота психолога в спорті.
78. Психологічне консультування як професійна діяльність психолога.
79. Оцінка ефективності діяльності психолога.
80. Важливі вимога до особистості психолога.
81. Основи організації роботи психолога.
82. Основні складові ефективної моделі психолога фахівця.
83. Індивідуальний стиль діяльності психолога.
84. Основні етапи розвитку психолога-професіонала.
85. Кризи професійного становлення.
86. Проблема професійних деструкцій в розвитку психолога.
87. Розвиваюча функція і її реалізація в роботі психолога (в навчальних закладах, сім'ї та інше).

88. Проблема саморозвитку психолога-професіонала.
89. Типи і рівні професійного життєвого і особистісного самовизначення психолога
90. Рівні організації можливостей які є у психолога-фахівця

12. Методичне забезпечення

1. Навчально – методичний комплекс дисципліни «Психологія».
2. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Психологія».
3. Методичні рекомендації до підготовки практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Психологія».

13. Рекомендована література

Основна

1. Подшивайлова Л. І. Вступ до спеціальності: психологія. Модуль 2: навч. посіб. / Лідія Іванівна Подшивайлова. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 220 с.
2. Подшивайлова Л. І. Вступ до спеціальності: психологія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Лідія Іванівна Подшивайлова. – Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький, 2011. – 320 с.
3. Я – студент : навч. посіб. / [Огнев'юк В. О., Жильцов О. Б., Караман С. О., та ін. ; за заг. ред. Огнев'юка В. О.]. – 2-ге вид., доопр. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – 224 с.

Додаткова:

1. Березовська Л. І. Самовиховання та саморегуляція особистості. Навчальний посібник / Людмила Іванівна Березовська. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2011. – 168 с.
2. Болюбаш Я. Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти : Навч. посібник для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти / Я. Я. Болюбаш. – К. : ВВП «КОМПАС», 1997. – 64 с.
2. Бочелюк В. Й. Психологія: вступ до спеціальності : Навч. посібник / В. Й. Бочелюк, В. В. Зарицька. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 288 с.
3. Вища освіта України : Методологічні та соціально-виховні проблеми модернізації : Монографія / Під заг. ред. В. П. Андрущенка, М. І. Михальченка, В. Г. Кременя. – К. : ДЦССМ; Запоріжжя: ЗДУ, 2002. – 440 с.
- 26
4. Гиппенрейтер Ю. Б. Введение в общую психологию : курс лекций / Юлия Борисовна Гиппенрейтер. – М. : АСТ : Астрель, 2009. – 352 с.
5. Головатый Н. Ф. Учись учиться : Учеб.-метод. разработка / Н. Ф. Головатый. – К.: МАУП, 2000. – 76 с.
6. Дідора М. І., Яцуля В. В. Розвиток впевненості у студентів / М. І. Дідора, В. В. Яцуля // Практична психологія та соціальна робота. – 2006. – № 11. – С. 30–35.

7. Дуткевич Т. В. Практична психологія: Вступ у спеціальність. Навчальний посібник / Т. В. Дуткевич, О. В. Савицька. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 256 с.

8. Закон України «Про вищу освіту», документ № 2984–14, остання редакція від 10.02.2010 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2984-14&p=1297338264376536>

9. Закон України «Про вищу освіту». Науково-практичний коментар / За заг. ред. Кременя В. Г. – К., 2002.

10. Закон України «Про освіту» від 29.03.1996 № 100/96 – ВР.

11. Ковалів Ю. І. Абетка дисертанта : Методологічні принципи написання дисертації / Юрій Іванович Ковалів. – К. : Твім інтер, 2009. - 460 с.

12. Конвенція ООН з прав дитини: шляхи практичного застосування : Метод. реком. / Упоряд. Г. М. Лактіонова та інші. - К. : Наук. світ, 2001.- 37 с.

13. Конвенція про права дитини. – К., 2008. – 48 с.

14. Максименко С. Д. До проблеми розробки освітньо-кваліфікаційної характеристики сучасного психолога / С. Д. Максименко, Т. Б. Ільїна // Практична психологія та соціальна робота. – 1999. – № 1. – С. 2–6.

15. Основи практичної психології / Віталій Григорович Панок, Тетяна Михайлівна Титаренко, Наталя Василівна Чепелева та ін : Підручник. – Вид. 2-ге, стереотип. – К. : Либідь, 2001. – 536 с.

16. Подоляк Л. Г., Юрченко В. І. Психологія вищої школи : Практикум : Навч. посібник / Людмила Григорівна Подоляк, Віктор Іванович Юрченко. – К. : Каравела, 2008. – 336 с.

17. Положення про психологічну службу системи освіти України (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України № 616 від 02.07.2009 р.).

18. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника // Довідник офіційного опонента. Збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань експертизи дисертаційних досліджень / Упорядник Ю. І. Цеков; за редакцією Р. В. Бойка. – 2-е вид., випр. і доповн. – К. : Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», видавництво «Голока», 2008. – С. 4–13. 27

19. Приходько Ю. О. Практична психологія: Введення у професію : Навч. посібник / Юлія Олексіївна Приходько. – 2-е вид. – К. : Каравела, 2010. – 232 с.

Інформаційні ресурси

1. Персональний навчальний Веб-ресурс //http [Електронний ресурс] // mehmat.mnu.mk.ua/sp/sr

2. Банк електронних образовательных ресурсов [Електронний ресурс] // <http://dictionary.fio.ru/>

3. Энциклопедический словарь [Електронний ресурс] // http://synopsis.kubsu.ru/informatic/master/lecture/themes1_3.htm

4. Педагог [Електронний ресурс] //<http://bspu.secna.ru/Journal/pedagog/>

5. Педагогические и информационные технологии в образовании [Електронний ресурс] //<http://scholar.urch.ac.ru/Teachers/methodics/journal/>